

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

22 листопада 2017 року

м. Тернопіль

№ 35 - рк/к

*Про усунення причин виникнення порушень
законодавства про захист економічної
конкуренції та умов що їм сприяють*

Адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання відділу досліджень і розслідувань від 22.11.2017 № 80 «Про виявлені ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції» встановила наступне.

Лановецька міська рада (надалі – Міська рада) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування, ідентифікаційний код 04396288.

Дата державної реєстрації – 17.05.2001 року, дата запису – 29.06.2006, номер запису – 1 638 120 0000 000229.

Основним видом діяльності є "Державне управління загального характеру" (КВЕД 84.11).

Відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією.

Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, вжиття заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами місцевого самоврядування. Згідно із частиною другою статті 4 цього Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Законом України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що економічна конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями,

покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи, зокрема, у вивезенні побутових відходів у порядку, встановленому законодавством.

Згідно із пунктом 4 статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування належить визначення виконавця житлово-комунальних послуг відповідно до цього Закону в порядку затвердженому центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства.

Пунктом 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, визначення на конкурсних засадах **юридичних осіб**, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Підприємства, установи та організації всіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконавця послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території (пункт «е» частини першої статті 16 Закону України „Про відходи”).

У відповідності до вимог статті 35-1 Закону України „Про відходи”:

- орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з вивезення побутових відходів з території населеного пункту;

- збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюється **юридичною особою**, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаним транспортом.

Частиною 7 статті 28 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що порядок підготовки та проведення конкурсів, типові договори на надання житлово-комунальних послуг затверджує Кабінет Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів» затверджено Порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів (надалі – Порядок), який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту та встановлює критерії відповідності конкурсних пропозицій кваліфікаційним вимогам.

Виконавчим комітетом Лановецької міської ради прийнято рішення від 28.10.2016 №156 «Про проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Лановецької міської ради» (надалі – Правила).

Пунктом 4 Порядку передбачено, що конкурс проводять органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Пунктом 8 додатку №1 Порядку встановлено, що в кваліфікаційних вимогах до досвіду роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів перевага надається учасникові, що **має досвід роботи в даній сфері понад три роки**.

Пунктом 3.1. розділу III Правил в кваліфікаційних вимогах до учасників конкурсу передбачено, що у конкурсі можуть брати участь юридичні **та фізичні особи**, які мають відповідну матеріальну базу для надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, транспортні засоби, які відповідають вимогам статті 35 Закону України «Про відходи».

Допускаючи до конкурсу фізичних осіб, Лановецька міська рада створює умовну конкуренцію, що в свою чергу призводить до її спотворення, оскільки, фізичні особи, відповідно до законодавства, не мають права надавати послугу з вивезення твердих побутових відходів та не можуть бути конкурентами суб'єктам господарювання - юридичним особам на даному ринку.

Крім цього, вищевказаним пунктом передбачено, що для забезпечення безперервного надання послуг з вивезення твердих побутових відходів претендент-надавач послуг зобов'язаний **мати досвід роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів не менше 10 років**, особисту або орендовану виробничу базу.

Затвердження міською радою Правил у редакції, де наявні дані кваліфікаційні вимоги, може мати негативний вплив на конкуренцію на ринку послуг із вивезення твердих побутових відходів, а саме встановити обмеження у вступі на ринок вивезення твердих побутових відходів суб'єктів господарювання в яких досвід роботи на даному ринку складає понад три роки але не досягає десяти років.

У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монополюючим становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.

Згідно частини першої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції", будь-які дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, визнаються антиконкурентними діями.

Таким чином, Міська рада встановлюючи такі кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу, які можуть призвести до позбавлення суб'єктів господарювання, які виявили намір стати учасниками конкурсу, можливості приймати у ньому участь може призвести до обмеження конкуренції.

Такі дії Лановецької міської ради містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, якими надаються окремим суб'єктам господарювання переваги, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до обмеження конкуренції.

Враховуючи вищевикладене, на підставі статей 7, 12, 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" (зі змінами і доповненнями), статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", пунктів 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія територіального відділення

РЕКОМЕНДУЄ:

Лановецькій міській раді (вул. Незалежності, 34, м. Ланівці, Тернопільської області, 47402, ідентифікаційний код 04396288) вжити заходів щодо усунення причин виникнення порушень законодавства про захист економічної конкуренції і умов що їм сприяють, шляхом встановлення в умовах проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Лановецької міської ради кваліфікаційних вимог, які б не обмежували вступ на ринок вивезення твердих побутових відходів нових суб'єктів господарювання.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій адміністративної колегії необхідно повідомити Тернопільське обласне територіального відділення **в термін до 15 грудня 2017 року.**

Члени колегії:

Н.Є. Черномаз, в.о. голови
територіального відділення

Г.С. Бібік, зав. юридичного сектору

А.Г. Левченко, заст. начальника
відділу досліджень і розслідувань